

Anketa: Jaký byl váš kulturní zážitek roku 2024?

S koncem roku je na pořadu dne i rekapitulace toho nejlepšího, co jsme u nás mohli v kultuře za posledních dvanáct měsíců zažít. Tentokrát jsme se na nejzajímavější kulturní zážitek zeptali členů dozorčí rady OSA a redakční rady magazínu Autor in.

Tomáš Roreček
textář, člen dozorčí
a redakční rady

Pokud jde o hudbu, nejvíce mě v roce 2024 dostalo album Vladimíra Mišíka *Vteřiny, měsíce a roky*, které je mimo jiné skvělým návratem Michaela Žantovského. Skladba s jeho textem *Tak dobře* mi zní v autě snad denně, stejně jako třeba písnička *Destiláty* s výborným textem Tomáše Belky. Z mimo-hudebních zážitků nemůžu pominout knížku Leoše Kyši *Sudetenland* o sameťové revoluci ve světě, kde neproběhl odsun Němců.

Zdeněk Nedvěd
nakladatel, člen dozorčí
a redakční rady

Mým zážitkem letošního roku byl zahajovací koncert cyklu Dvořákova Praha,

konaný 6. září a vysílaný na stanici ČT art. Perfektní prostorový zvuk, skvělý orchestr, špičkový dirigent Jakub Hrůša a dokonalé provedení Dvořákovy *Novosvětské symfonie* v podání Bamberšských symfoniků. V minulosti se dost často stávalo, že přímé přenosy hudebních koncertů (zejména v oblasti popu) byly při TV přenosech zvukově velice špatné, nevyrovnané a celkový dojem předmětnému dílu spíše uškodil. Tentokrát jsem byl velice překvapen vysokou úrovní, která byla umocněna i mým kvalitním domácím poslechem.

Michal Prokop
zpěvák, skladatel,
člen dozorčí a redakční rady

Dlouho jsem přemýšlel, co mě nejvíc dostalo v tom letošním roce. Nakonec to nebyla žádná hudba, ale filmový dokument *Můj otec kníže*, natočený

Lilou Schwarzenberg o jejím otci, který jsem viděl v České televizi. Skvělá sonda do politiky, historie i rodinných vztahů. Nevím, jestli mě to tak oslovilo proto, nebo naopak přesto, že jsme se s Karlem Schwarzenbergem znali a po jistou dobu se pravidelně vídali, ale profilový dokument natočený tak naprosto jinak, než často na našich obrazovkách vídáme, stojí za pozornost.

Jiřina Petrová
nakladatelka,
členka dozorčí rady

Úžasným kulturním zážitkem roku pro mě jako fanyнку příběhů Terryho Pratchetta bylo divadelní zpracování jeho knihy *Nohy z jilu* v podání divadelní společnosti Aqualung. Skvělá scéna, kostýmy, herecké výkony, vtipné hlášky v překladech Jana Kantůrky a kopec smíchu.

Z jiného soudku byla kniha *Návrat na ostrov Iží* francouzského spisovatele Michela Bussiho. Napínavý příběh plný neočekávaných zvratů mě zcela pohltl.

Jan Krůta
textář, člen redakční rady

Ankety shrnující celoroční produkci uměleckých děl strádají tím, že oslovení účastníci si kvůli chatrné paměti vybavují přinejlepším novinky posledních měsíců. Jsem toho dokladem.

Nemohu jinak než se rozplývat nad listopadovým koncertem souboru Čarotaj v pražské Malostranské besedě. Pokud vám tajuplný název kapely ještě nic neříká, nenechte si její další vystoupení ujít. Pokus o komunikaci mezi staletími, mezi odkazem křesťalového původu lidových písní a nádherně provokativními aranžemi, není jako v některých podobných případech vyvezením se na staletími prověřeném „zaručeném“ transportéru. Tunel do nitra folklorního materiálu, podepřený někdy až poctivě drsným gruntem vynikajících, hravých a intelektem oplývajících hudebníků, byl pro mě odměnou za jinak v mém diáři šedavou sezonu hudebních záležitostí. Na čtení beletrie už čas dávno nezbývá. V antikvární knižní nabídce jsem objevil mně neznámý výběr z básní a textů Leonarda Cohena. A to je pro spisovatele a textáře vždy nádherně povinná četba.

Jiří Paulů
nakladatel, člen dozorčí rady

Při vzpomínání na kulturní prožitky uplynulých měsíců pomalu končího roku 2024 se mi z celé řady událostí vybavuje koncert Evy Urbanové pořádaný v O2 areně 29. 2. 2024. Producent velkého zážitku pan Tomáš Ságál připravil ve spolupráci s režisérem projektu Michalem Cabanem opravdové Grande Finale operní divy Evy Urbanové ve velkém stylu. Je všeobecně známo, že umělkyně začátek své kariéry zasvětila rockové hudbě a že chová vřelý vztah k legendárním skupinám Queen či Nightwish. A tak tentokrát zasvětila dramaturgii koncertu pop-operním hitům, ale zejména hudbě rockové.

Přizvala si k tomu i odpovídající hosty – vynikajícího Jana Toužimského ze skupiny Arakain a Mariana Vojtku. Hudebních úprav se ujali Martin Kumžák a Jiří Škorpík, sólisty doprovodil Epoque Symphony Orchestra.

Sólistka předních světových operních scén – La Scaly, londýnské Covent Garden či Metropolitní opery v New Yorku – se tentokrát skutečně představila jako operní hvězda se srdcem rockerky.

S potěšením konstatuji, že Cena OSA za propagaci a šíření české hudby, udělená Evě Urbanové v roce 2020, je ve správných rukou, byť slavné klasické operní árie z *Rusalky*, *Dalibora* či *Její pastorkyně* tentokrát nezazněly.

Ondřej Soukup
skladatel, člen dozorčí rady

Největší, a zdá se nepřekonatelný, kulturní zážitek loňského roku je jmenování hlasatelky Martiny Šimkovičové na post ministra kultury SR.

Lukáš Matoušek
hudební skladatel,
člen dozorčí rady

Pro mně byl největším zážitkem roku koncert ze skladeb Hanuše Bartoně dne 19. 11. 2024, pořádaný Uměleckou besedou a Hudební fakultou AMU. Koncert byl vzpomínkou na tohoto vynikajícího skladatele, který nás před rokem v 63 letech opustil. Ačkoli jsem jeho skladby znal a mnohé jsem i sám hrál, koncert z jeho komorní tvorby mi znovu ukázal, jak dobrý to byl skladatel a kolik jsme mu ještě dlužni. Celý koncert je dostupný na YouTube.

Jan Hála
hudební skladatel,
člen dozorčí rady

Velmi na mě zapůsobila útlá knížka z edice Revolver Revue vydaná už před 18 lety, ale četl jsem ji až letos: Jan Rychlík – *Deník 1955*. Velmi osobní výpověď hudebního skladatele s velkým rozhledem. Druhou knihou je historie americké jazzové fusion skupiny Weather

Report od Curta Bianchiho *Elegant People*, popisující průběh jejího působení na jazzové scéně s detailními popisy personálních změn v kapele i vzniku jednotlivých alb, která patří k vrcholům moderního jazzu druhé poloviny 20. století.

Michael Prostějovský
textář, člen dozorčí rady

Letošní rok byl pro mne natolik pracovně turbulentní, že jsem se i v „kulturním vyžívání“ stačil pohybovat jen ve svém profesním světě muzikálu. A ten se u nás vyvíjí velmi příznivě. Hlavně však mimo Prahu. To, že se na mimopražských produkcích podílí řada tvůrců, realizátorů a herců i z hlavního města, o mnohém vypovídá. Pokud jde o muzikálové zážitky, budu konkrétní. Muzikálový soubor Divadla J. K. Tyla v Plzni uvedl první mimopražské nastudování kultovního titulu *Dracula* autorského tria Karel Svoboda, Zdeněk Borovec a Richard Hes. Muzikál za těch téměř třicet let nezestárl, naopak získal soudobou podobu s mnoha prvky aktualizací. Premiéra v kamenném divadle proběhla v září, avšak už v červnu se inscenace představila v open air provedení v amfiteátru Lochotín pro 7 tisíc diváků, a to s řadou přidáných scénických efektů a prvků, včetně stočlenného komparzu. Za podobně skvělé zážitky provažují českou premiéru muzikálu Cyndi Lauper *Kinky Boots* v Ostravě. Jednou větou: skvělá hudba, skvělá inscenace, výkony a řada dnes aktuálních témat mezilidských vztahů. A co je velmi potěšující, muzikálová představení jsou v obou těchto divadlech beznadějně vyprodána záhy po otevření předprodeje. A do třetice bych se rád zmínil o české premiéře *Beetlejuice* v Hudebním divadle Karlín: skvělá hudební komedie, vynikající herecké výkony a výsledek s posilou amerických realizátorů. Takže stále platí, že „česká Broadway“ začíná v Plzni a táhne se přes Prahu a Brno do Ostravy. Vlajkovou lodí českého muzikálu se tak stala jednoznačně divadla zřizovaná městy. ☒